

1. INNKOMNE INNSPILL

Innkomne merknader til oppstartsvarsel for Tillerringen 5

Trøndelag Fylkeskommune, datert 25.10.22

Barn og unges interesser

Siden tiltaket retter seg mot barn og unge, er det spesielt viktig at disse blir hørt i planprosessen. Det bør legges til rette for medvirkning som gir barn og unge mulighet til å gi sine innspill, både for å sikre deres bidrag til utvikling av området, og for å gi dem eierskap til det nye anlegget.

Landskap

Den grønne strukturen på tomta er en del av en grønn korridor. Naturverdier synes viktig å bevare i området da det er lite naturlig vegetasjon i nærheten. Naturlig vegetasjon blir da ekstra viktig i forbindelse med lek for barn og unge, rekreasjon for allmuen og som estetiske element i et område preget av industri og asfalterte flater.

Nyere tids kulturminner

Bunkeren på Tiller er ikke fredet. Vi er ikke kjent med anleggets verneverdi. For å vurdere anleggets videre behandling ved planen bør det derfor undersøkes og kartlegges mer for så å vurdere om anlegget samt en eventuell buffersone bør vernes ved en hensynssone i planen.

Eldre tids kulturminner

Etter vår foreløpige vurdering vil det være liten risiko for at det skal oppstå konflikt med automatisk fredete kulturminner i forbindelse med planen.

Støy og støv fra fylkesveg

Planområdet ligger flere steder nært fylkesveg med betydelig trafikk. Som en del av planarbeidet må støy- og støvbelastningen fra nærliggende veg vurderes og om nødvendig kartlegges samt tas hensyn til i planleggingen. Vi viser til retningslinjer om støy i arealplanleggingen T-1442 og retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging T-1520. Eventuelle avbøtende tiltak må sikres i planen.

Vegfaglig uttalelse

Planområdet ligger inntil svært viktige og høyt trafikkerte fylkesveger. I fremtiden vil betydningen av Isdamsvegen som gjennomfartsåre sannsynligvis styrkes ytterligere. I planforslaget til kommuneplanens arealdel for 2022-2034 som kommer på høring fra Trondheim kommune er det angitt en forlengelse av Isdamvegen vest for E6, som vil fungere som en fremtidig hovedveg mellom Heimdal og Rosten.

Av hensyn til fremkommelighet og trafikksikkerheten på fylkesvegnettet, ønsker ikke fylkesdirektøren at det skal etableres ny avkjørsel til planområdet fra Isdamvegen. *Hvis planforslaget som blir sendt på høring foreslår dette, vil fylkesdirektøren vurdere å fremme innsigelse til planen.*

Det kommende planforslaget må se på eksisterende holdeplasser, både i forhold til kvalitet på holdeplassen og til bevegelseslinjer til og fra. Det må være gode interne vegsystem innad i planområdet, samt trafikksikre forbindelser til holdeplassene utenfor planens grenser. Trafikksikkerhet og plassering må være fokus.

Det kan være aktuelt å etablere rekkefølgekrav som sikrer opparbeidelse av holdeplasser og kryssing av fylkesveg i plan. Gode sømløse ordninger vil sikre at kollektivtrafikken blir godt brukt. I dag kan to holdeplasser langs Østre Rosten bli benyttet for å betjene området.

Byggegrense mot fylkesveg må også ivaretas.

Langs Østre Rosten er det registrert en hovedsykkelrute som må ivaretas. Samtidig må vi ta høyde for gode fremtidige løsninger for gående/syklende hvis Isdamvegen forlenges mot Heimdal. Det må avsettes nok plass til å etablere en separat løsning med sykkelveg med fortau, både langs Østre Rosten og Isdamvegen.

Vi gjør oppmerksom på at når andre aktører enn Trøndelag fylkeskommune skal gjennomføre tiltak som omfatter fylkesveg eller veggrunn der fylkeskommunen er vegeier, må vi kreve at det inngås en gjennomføringsavtale med Trøndelag fylkeskommune. For utarbeiding av gjennomføringsavtale, ta kontakt med postmottak@trondelagfylke.no og merk henvendelsen med «Vegforvaltning/Gjennomføringsavtale»

Kollektivtrafikk

Trafikk og trafikksikkerhet skal utredes i planprosessen. Fylkeskommunen ber om at det i disse utredningene også ser på fremkommeligheten for kollektiv.

I tillegg ber fylkeskommunen om at anleggsfasen i minst mulig grad kommer i konflikt med kollektivtrafikken. Der tiltak påvirker ordinær rutetrafikk, ber vi om at det tilrettelegges for gode midlertidige løsninger i dialog med AtB, i god tid før tiltak settes inn. Dette bør sikres i bestemmelsene.

Forslagsstillers vurdering:

- Barn og unges interesser
Tas til orientering. Barn – og unge har gjennom dialog med barnehager i området fått mulighet til å medvirke.
- Landskap
Tas til orientering. Planforslaget legger i stor grad opp til å ivareta eksisterende vegetasjon på planområdet
- Nyere tids kulturminner
Tas til følge. Bunkeren vil bli avsatt til hensynssone H570, Bevaring kulturmiljø.
- Støy og støv fra fylkesveg
Tas til orientering. Som en del av planarbeidet er det utarbeidet rapport på støy og støv, hvor belastning fra nærliggende veg vurderes og kartlegges. Gjeldende retningslinjer T – 1442 og T – 1520 legges til grunn i planbestemmelsene.
- Vegfaglig uttalelse
Tas til orientering. Det er vurdert ulike adkomster til planområdet som en del av planarbeidet, og grunnet høy trafikk langs de fylkeskommunale vegene vil det ikke være aktuelt med ordinær adkomst til området herfra. Planforslaget legger imidlertid til rette for etablering av sekundæradkomst fra Isdamvegen. Denne vil ikke være tilgjengelig for ordinær trafikk. Planbeskrivelsen omtaler dette.

Tas til følge. Adkomst til holdeplasser, internveger og bevegelseslinjer, samt trafikksikkerhet, er viktige temaer som vil håndteres i planforslaget. Det er utarbeidet en trafikkanalyse som følger planforslaget.

Det opparbeides ikke nye holdeplasser eller kysningspunkter som følge av planforslaget. Byggegrense mot fylkesveg ivaretas i plan i tråd med krav.

Tas delvis til følge. Planforslaget legger til rette for etablering av sykkelveg med fortau langs Isdamvegen i tråd med ønske fra Trøndelag fylkeskommune. Sykkelveg med fortau langs Østre Rosten er vurdert å ikke være omfattet av forslag til ny plan.

Tas til orientering. Henvendelse vedrørende gjennomføringsavtale vil komme før byggestart.

- Kollektivtrafikk
Tas til orientering. Planforslaget vil ikke få negative konsekvenser for dagens kollektivtilbud, og det legges ikke opp til nye holdeplasser som følge av planforslaget. Fremkommelighet for all trafikk vil vurderes som en del av planforslaget.
Tas til følge. Planbestemmelse sikrer trafikksikkerhet og fremkommelighet i anleggsfasen.

Statens vegvesen, datert 22.09.22

Statens vegvesen regner med at Trøndelag fylkeskommune ivaretar avkjørselsforholdene og at det etableres gode løsninger som ikke hindrer trafikken på fylkesveg 6686. Det må gjennomføres sikringstiltak mot vest for å avverge situasjoner der baller eller andre objekter havner ute på vegsystemet.

SVV er mest opptatt av forholdene rundt E6 med tilhørende rampesystem. Statens vegvesen forutsetter derfor at det innarbeides bestemmelser til reguleringsplanen som ivaretar disse momentene.

Statens vegvesen står som eier av gnr. 323 bnr. 29. Vi ser det derfor som mest naturlig at nevnte eiendom selges til Trondheim kommune. For at denne prosessen skal komme i gang trenger vi en skriftlig henvendelse fra Trondheim kommune med følgende informasjon:

1. Kart som viser hvilket areal som ønskes kjøpt
2. Angivelse av størrelse på arealet som ønskes kjøpt
3. Redegjørelse for hva arealet skal brukes til.

Forslagsstillers vurdering:

- *Tas til orientering. Mulige sikringstiltak vil vurderes som en del av byggesak.*
- *Eksisterende ramper vil ikke være en del av planforslaget, og ligger utenfor regulert planområde.*
- *Tas til orientering. Kontakt mellom Trondheim kommune og Statens vegvesen er etablert for dette formålet.*

Statsforvalteren i Trøndelag, datert 18.10.22

Klima og miljø

For Statsforvalteren er det viktig at det i arealforvaltningen tas hensyn til nasjonalt og regionalt viktige arter og naturtyper (økosystemer), spredningskorridorer for arter, friluftsliv, klima og klimatilpasning og til at tilstanden i ferskvann og sjø er god. Det er også viktig at tiltak ikke gir for stor negativ påvirkning på natur og helse gjennom utslipp av kloakk, helse- og miljøskadelige stoffer eller for mye støv og støy. Hva som er nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet og som er grunnlaget for miljøforvaltningens innsigelsespraksis, er beskrevet i Rundskriv T – 2/16.

Det er viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

Konsekvensutredning

Naturtyper på land skal kartlegges etter Natur i Norge (NiN). Trua naturtyper og naturtyper som er leveområde for mange trua arter skal kartlegges etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks. Andre naturtyper, som for eksempel lokalt viktige naturtyper, er ikke en del av instruksjonen og skal eventuelt kartlegges etter NiN-systemet.

Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon. I tillegg skal det innhentes ytterligere informasjon, dersom det mangler informasjon om viktige forhold². Kartlegging av arter og naturtyper er eksempler på informasjon som flere steder mangler og derfor må skaffes. Utredninger og feltundersøkelser skal følge anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse.

Press på naturmangfold og prinsipper for økologisk kompensasjon

I forbindelse med planlegging av utbyggingstiltak står prinsippet om i størst mulig grad å unngå negative virkninger for naturmangfold sentralt. Det viktigste er å unngå negative virkninger på arter og naturtyper, deretter begrense virkningene gjennom avbøtende tiltak. Hvis det ikke er mulig å unngå eller begrense virkningene, så skal tiltak gjennomføres for å istandsette eller restaurere (økologisk kompensasjon). Vi anbefaler at disse prinsippene og prinsippene for økologisk kompensasjon følges og brukes i all bruk av kommunens arealer der natur påvirkes. Økologisk kompensasjon er siste utvei for å avbøte tap av natur. Det er derfor viktig at

planområdet er stort nok til at dette er mulig eller at det vurderes og åpnes for at kompensasjonen gjennomføres utenfor planområdet.

Naturmangfold

Det er registrert flere sensitive artsdata ca. 400 meter fra planområdet. Dette må utredes nærmere, og tas hensyn til i planlegging og utredning. Det er også skog innenfor planområdet som bør bli søkt ivaretatt.

Planen bør inneholde vurderinger om hvordan deler av naturen i området kan tas vare på og hvordan byggingen kan gjennomføres med minst mulige terrenginngrep. Vi anbefaler at det lages bestemmelser som sørger for at stedegne trær, planter og vegetasjon tas vare på så langt det er mulig i prosjektet og at det ikke kjøres unødvendig eller i sårbar natur, at det ikke hogges, sprenges, fylles ut osv. i forbindelse med tiltaket mer enn det som er nødvendig.

Rigg- og anleggsområder

Midlertidige rigg- og anleggsområder kan medføre store inngrep i naturen. Det skal derfor synliggjøres i planforslaget hvor midlertidige rigg- og anleggsområder skal være, hva de påvirker og hvordan disse områdene skal se ut når anleggsperioden er avsluttet.

Klima

Planen må innarbeide tiltak eller virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser, ivareta klimatilpasning som hensyn, samt tiltak for mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging⁴. Ved bygging av nye bygg anbefaler vi at grønne tak og energiløsninger som reduserer klimagassutslipp som for eksempel bruk av solceller vurderes. Det bør lages et klimaregnskap for prosjektet. Eksempel på hvordan dette kan beregnes finnes på Miljødirektoratets nettsider. Det skal i utgangspunktet unngås å utbygge områder med myr. I klimaregnskapet må det derfor tas hensyn til at det er myr i området, og det må vurderes hvor mye CO₂-utslipp som skal tillates.

Støy og luft

Planområdet ligger i rød og gul støysone. Vi støtter oss ellers på kommunens uttale om at ny bebyggelse må legges slik at uterom og idrettsbaner blir skjermet mot støy, samt at dette utredes nærmere.

Det må også utredes hvor mye støy idrettsanlegget vil medføre. Ved utredningen kan grenseverdier for nærmiljøanlegg eller støyende virksomhet benyttes. Målet er å sikre støyforhold i henhold til grenseverdiene i tabell 2 og kvalitetskriteriene i kapittel 1.2.

Statsforvalteren støtter uttalen til kommunen om at det må utføres en utredning av luftforurensning for å bestemme hvilke deler av planområdet som er egnet for fysisk aktivitet utendørs, og at det i rød og gul sone for luftkvalitet ikke skal tilrettelegges for arealbruk som er sensitiv for luftforurensning.

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

Vi minner om at Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging skal legges til grunn i planlegging. Planleggingen skal bidra til å styrke sykkel og gange som transportform og det bør legges til rette for lading av elbil og settes av tilstrekkelig areal for sykkelparkering, sykkelvogner osv.

Fremmede arter

Det er registrert fremmede arter i området. Det skal sikres at det ikke blir spredt eller tilført nye fremmede arter i forbindelse med tiltak.

Friluftsliv

Planområdet vil komme i konflikt med et område som er registrert som svært viktig friluftslivsområde. Det må derfor begrunnes hvordan den nye planen er tenkt å tilrettelegge for bruk som vil være i tråd med dette formålet, og eventuelt forbedre tilgangen for allmennheten til friluftsliv.

Forurensning

Tiltakshaver skal vurdere om det er forurensning i grunnen der det skal bygges og graves. Dersom det er, eller er mistanke om forurenset grunn skal tiltakshaver undersøke grunnen. Hvis det er forurensning i området så skal tiltakshaver lage en tiltaksplan.

Overvann

Håndtering av overvann må vurderes i planarbeidet. Overvann bør løses på overflaten og ikke gjennom overvannsnett, fortrinnsvis gjennom naturlige løsninger som bekker.

Massehåndtering

Det skal synliggjøres i planforslaget hvordan og hvor jord- og steinmasser skal mellomlagres og brukes til slutt. Tiltakshaver skal vurdere om det er forurensning i grunnen der det skal bygges og graves. Overskuddsmasser av jord- og stein som oppstår i forbindelse med anleggsarbeid er normalt å anse som næringsavfall, selv om massene ikke er forurenset av helse- eller miljøfarlige stoffer. Næringsavfall skal leveres til godkjent mottak hvis det ikke kan gjenvinnes.

Som hovedregel skal masser utnyttes eller gjenvinnes, før deponi vurderes som en løsning. Statsforvalteren forutsetter at slike vurderinger blir gjort tidlig i et utbyggingsprosjekt, slik at deponering kan unngås. Varig lagring av masser (deponi) krever tillatelse, og det må søkes om tillatelse fra Statsforvalteren etter at arealbruken er planavklart.

Barn og unge og Helse og omsorg

Varslet oppstart av reguleringsplanen for Tiller idrettspark er i tråd med den nasjonale handlingsplanen for fysisk aktivitet 2020-2029 - *Sammen om aktive liv*.

Barn og unge må sikres tilgang til muligheter for aktivitet og lek i tråd med føringene i Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen: «Arealer og anlegg som skal brukes av barn og unge skal være sikret mot forurensning, støy, trafikkfare og annen helsefare.» Det er også gitt føringer om erstatningsarealer og medvirkning.

Planforslaget må vise hvordan planen bidrar til bedre fremkommelighet for myke trafikanter.

Ved planlegging av utendørsbelysning skal det settes krav til minimalt med stråling til himmelrommet som igjen gjør det mulig for oppvoksende generasjoner å se Karlvogna og Orions belte. Jf. Veilederen "Lys på stedet".

Det skal i bestemmelsene stilles krav om plan for bygge- og anleggsfasen. Denne må minst omfatte temaene trafiksikkerhet, fremkommelighet for myke trafikanter, støy og luftkvalitet. Bestemmelsen må også sikre juridisk hjemmel for grenseverdiene for bygge- og anleggsfasen, gitt i kapittel 6 retningslinjene T-1442/2021 og T-1520.

Samfunnssikkerhet

Det må gjennomføres en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som er i tråd med plan- og bygningsloven § 4-3. Statsforvalteren påpeker at kommunen som planmyndighet er ansvarlig for ROS-analysen.

Statsforvalteren vurderer innsigelse (jf.DSBs retningslinjer for Statsforvalterens bruk av innsigelse) når:

- det kun er en sjekklister med avkrysning uten beskrivelser, kilder og vurderinger.
- det brukes beskrivelser som «området er ikke spesielt utsatt for XXX» uten at det videre

grunngis eller vises til kilde

- grunnleggende tema, som et endret klima, eller ras/flom og lignende som tydelig er avmerket i kart, ikke er vurdert
- det er identifisert risiko og sårbarhet i området, men planforslaget ikke beskriver hvordan dette skal følges opp med avbøtende tiltak som sikres igjennom arealformål, hensynssoner eller generelle bestemmelser
- det planlegges tiltak av nasjonal/regional viktighet og det er forhold i området som kan ha innvirkning på dette, som ikke er vurdert eller har manglende vurdering

Forslagsstillers vurdering:

- Klima og miljø
Tas til orientering. Klimatilpasning, bærekraft og miljø omtales i planforslaget.
- KU
Vedtatt planprogram beskriver utredningstema. Naturtyper er tidligere vurdert å ikke være omfattet av KU for dette planforslaget, og vil dermed ikke utredes. Naturverdier er vurdert og beskrevet i planforslaget.
- Press på naturmangfold og prinsipper for økologisk kompensasjon
- *Utbyggingsområdet er gjennomgått betydelig endring i nyere tid og har vært brukt til riggområde. Deler av området har grønne kvaliteter som planforslaget ivaretar. Det er som en del av planforslaget vurdert at tiltaket ikke vil påvirke forhold som er i strid med naturmangfoldloven, og at det ikke er behov for kompenserende tiltak.*
- Naturmangfold
Tas til orientering. Det er som en del av planforslaget vurdert at tiltaket ikke vil påvirke forhold som er i strid med naturmangfoldloven, og at det ikke er behov for kompenserende tiltak. Eksisterende skog ivaretas. Bestemmelse vedørende stedegen vegetasjon sikres i plan.
- Rigg- og anleggsområder
Tas til orientering. I neste fase vil det bli utarbeidet en detaljert plan for anleggsgjennomføringen, som vil omfatte en grundig beskrivelse av ulike aspekter ved bygg- og anleggsperioden. Detaljene og retningslinjene for anleggsgjennomføringen vil bli utarbeidet i samråd med relevante myndigheter, fagpersoner og kommunen for å sikre at de beste praksisene og kravene innen bygg- og anleggssektoren blir fulgt.
- Klima
Tas til følge. Klimatilpasning, bærekraft og miljø omtales og vurderes som en del av planforslaget. Det er utarbeidet et eget klimagassregnskap for prosjektet. Dagens myrmasser er vurdert til å være drenert og tørket ut og dermed ansett til å være «død».
- Støy og luft
Tas til følge. Det er utarbeidet egne fagutredninger på både støy og luftforurensing, og planarbeidet har planlagt ny bebyggelse og uterom i tråd med de faglige anbefalinger som fremkommer, samt i tråd med gjeldende retningslinjer.
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
Tas til følge.
- Fremmede arter
Tas til følge. Planbestemmelse sikrer at fremmede arter ikke spres eller at det blir tilført nye arter i forbindelse med tiltaket.
- Friluftsliv
Tas til følge. Dette omtales og vurderes i planforslaget.
- Forurensning
Tas til følge. Det er gjennomført en miljøteknisk grunnundersøkelse for å avdekke mulig forurensing i grunn.
- Overvann
Tas til følge. Det er utarbeidet en overordnet VA – plan som viser mulige løsninger for overvann. Planforslaget bygger på de løsninger som fremkommer her.
- Massehåndtering
Tas til orientering. Plan for massehåndtering er ikke en del av reguleringsplanen, men vil utarbeides som en del av neste fase i prosjektet.

- Barn og unge og Helse og omsorg

Tas til orientering.

Planforslaget legger til rette for økt aktivitet og bruk av barn og unge, i tråd med overordnede føringer og retningslinjer. I tillegg legger planen opp til bedre fremkommelighet for myke trafikanter ved nyetablering av sykkelveg med fortau flere steder.

Utendørsbelysning skal etableres i tråd med de krav som gjelder.

Bestemmelse forbygg- og anleggsfasen er sikret i planforslaget, hvor grenseverdier gitt i T-1442/2021 og T-1520 gjelder.

- Samfunnssikkerhet

Tas til følge. Det er gjennomført en komplett ROS – analyse som en del av planforslaget.

AtB, datert 19.10.22

AtB betjener holdeplassene Hårstadkrysset, Torvtaket og Isdamvegen som ligger i nærheten av planområdet. Hårstadkrysset betjenes av linje 71, 72, 96, 110*, 216, 310, 340, 410, 420, 440, 470, 480 og 4101. Isdamvegen betjenes av linje 15, 16, 23, 45, 50, 51, 53, 54, 72 og 111*. Torvtaket betjenes av linje 15, 16, 23, 45, 50, 51, 53, 54 og 111*. *nattbuss.

AtB ønsker at det som en del av dette planarbeidet reguleres holdeplasser (busslommer) i Isdamvegen (vist med rosa sirkel på figur 1 i innspillet) for å ivareta en ev. fremtidig kobling mellom Heimdal og planområdet med åpning av Hårstadkrysset mot Johan Tillers vei. Ved å ha holdeplasspar i Isdamvegen unngår vi å låse kjøremønsteret for en ev. fremtidig linje ved å måtte kjøre nordover eller sørover på Østre Rosten om bussen kjører Isdamvegen. Uten holdeplass i Isdamvegen vil holdeplassene som heter Isdamvegen være de nærmeste for en ev. linje til/fra Heimdal, men fordi de ligger på hver sin side av krysset Isdamvegen x Østre Rosten vil kun holdeplass i en retning bli betjent. Det er ikke en heldig løsning og det vil være forvirrende å eks. benytte Isdamvegen i en retning og enten holdeplassen Torvtaket (ligger i nord) eller Djupmyra (ligger i sør) i motsatt retning. Det vil også være lengre å gå til disse holdeplassene.

Det er generelt ønskelig med plattform for å sikre universell utforming og separasjon mellom buss og ventende passasjerer. Profilkantstein gjør det lettere for bussjåføren å manøvrere bussen helt inntil plattformen, øker kvaliteten generelt og reduserer/fjerner behovet for å bruke rampe. Dette for at sjåfør kan kjøre så nært inntil kantsteinene som mulig for å unngå et gap mellom bussgulv og plattformkant. For utforming av kollektiv infrastruktur viser vi til Statens vegvesens håndbøker N100 Veg- og gateutforming og V123 Kollektivhåndboka.

Vår anbefaling er at alle nyetableringer eller endringer av holdeplasser tilrettelegger for muligheten for utbygging av fremtidig reiseinformasjon. Sanntidsinformasjon krever faststrøm. Vi ønsker at det legges et trekkør hvor det er mulighet for å trekke kabel med faststrøm, fra en K-kasse til leskur.

Vi har en sterk oppfordring om at det tilrettelegges for trygg atkomst til/fra holdeplass (i begge retninger), trygge krysningpunkt og at dette tas inn i reguleringsplanen.

Det er viktig at god fremkommelighet for kollektivtrafikken og for de som benytter seg av kollektivtilbudet (myke trafikanter) ivaretas i anleggsfasen. Vi ber om at dette sikres i bestemmelsene.

Forslagsstillers vurdering:

- *Tas ikke til følge. Etablering av busslomme langs Isdamvegen, i tillegg til sykkelveg med fortau, innebærer betydelig beslag av areal innenfor planområdet. Det er vurdert at planområdet skal tilrettelegges for idrettsformål, og grunnet knapphet på areal, ikke prioriteres plass til busslomme.*
- *Tas til orientering. Planforslaget legger opp til god og trafikkssikker atkomst til/fra eksisterende holdeplasser i området.*
- *Tas til følge. Planbestemmelse sikrer god fremkommelighet i anleggsfasen.*

NVE, datert 17.10.22 og 18.10.22

Overvann

Reguleringsplanen må vise hvordan overvann skal behandles både i kart og bestemmelser. Det må avsettes tilstrekkelige og hensiktsmessige arealer for å håndtere overvann og reguleringsplanen må vise hvordan overvann skal håndteres uten at det fører til negative konsekvenser for grunnvann, overflateavrenning, bekker, elver og innsjøer (resipient).

Bestemmelser bør sikre:

- bruk av tretrinnsstrategien og naturbaserte, åpne løsninger
- at små og mellomstore regn infiltreres og fordrøyes på egen eiendom, med føringer for hvordan dette skal gjøres
- at tiltaket ikke blokkerer flomveier fra høyereliggende områder, flomveier bør holdes åpne
- at avrenningen til naboeiendom ikke øker som følge av utbyggingen
- forsvarlig forvaltning av bekker og vassdrag for å motvirke korte og spisse flomtopper
- avrenningen fra planområdet skal ledes trygt til kommunens overordnede flomveinett. Hvis slikt nett mangler, kan trygg bortledning sikres gjennom rekkefølgebestemmelser eller utbyggingsavtale.

Plankart bør vise områder som kan være utsatt for flom og oversvømmelse fra overvann, disse kan f.eks. avsettes som hensynssoner som angir blant annet lukkede vassdrag, flomveier for trygg bortledning og dreneringslinjer.

Sikkerhet mot flom

Det er vassdrag i eller nær planområdet.

NVE anbefaler generelt at det holdes god avstand til vassdragene, både av hensyn til fare for flom og erosjon, og av hensyn til vassdragsmiljø og biologisk mangfold.

Reell flomfare må avklares og tas hensyn til. Les i TEK 17 § 7-2 i hvilken sikkerhetsklasse tiltaket faller inn i. Se NVEs retningslinjer 2/2011 Flaum og skredfare i arealplanar for mer informasjon om videre fremgangsmåte.

Alternativt kan det dokumenteres at man i planen forholder seg byggehøyde beregnet på grunnlag av fremgangsmåte beskrevet i NVEs veileder 3/2015 Flaumfare langs bekker. Arealer med utilstrekkelig sikkerhet må vises som hensynssoner med tilhørende bestemmelser som gir krav om sikring. Reguleringsplanen må vise hvordan tilstrekkelig sikkerhet oppnås

Sikkerhet mot erosjon

For å unngå fare for erosjon bør avstand fra topp elveskråning til bebyggelse bør være minst lik høyden på elveskråningen og minimum 20 meter. Dette kravet er uavhengig av anbefalt avstand for sikkerhet mot flom.

Sikkerhet mot kvikkleireskred

Det er mulighet for sammenhengende forekomst av marin leire innenfor planområdet.

Plandokumentene må vise at utbygging kan gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet mot kvikkleireskred, jamfør byggeteknisk forskrift § 7-3 og NVEs veileder 1/2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred. Kravet til sikkerhet er også knyttet til mulighet for at planlagte tiltak ligger i utløpsområde for skred. Arealer med utilstrekkelig sikkerhet må vises som hensynssoner og gis tilhørende bestemmelser som gir krav om nødvendig sikring. Dersom konsulent gjennom nye grunnundersøkelser får ytterligere kunnskap om eksisterende eller nye faresoner for kvikkleireskred, må dette meldes inn til NVE. Reguleringsplanen må vise hvordan tilstrekkelig sikkerhet oppnås.

Allmenne interesser i vassdrag og grunnvann

Dersom planarbeidet skal legge til rette for vassdragstiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser i vassdrag eller grunnvann, vil NVE vurdere planforslaget opp mot bestemmelsene i vannressursloven.

Det er registrert myr innenfor planområdet. Tiltak i eller nær myr kan påvirke vannets naturlige kretsløp, infiltrasjon, fordrøyning og flomforhold. Senking av grunnvannstand i myr kan gi økte klimautslipp og skade på naturmangfold. Gjennom planforslaget må det gjøre en vurdering av tiltaket opp mot vannressurslovens §7, 2. ledd, 1. punktum, samt aktsomhetsplikten etter §43a.

Forslagsstillers vurdering:

- Overvann
Tas til orientering. Det er utarbeidet en egen VA – plan som viser forslag til håndtering av overvann.
- Sikkerhet mot flom
Tas til orientering. Planforslaget vil vurdere flomfare.
- Sikkerhet mot kvikkleireskred
Tas til orientering. Det er gjennomført en geoteknisk undersøkelse og vurdering, reguleringsplanen vil vise hvordan tilstrekkelig sikkerhet oppnås.
- Allmenne interesser
Det planlegges ingen vassdragstiltak. Det er gjennomført vurdering av myras tilstand, og den er vurdert til å være «død».

Trøndelag Brann- og redningstjeneste, datert 26.09.22

Det må legges til rette for at brann- og redningstjenesten skal kunne utføre effektiv rednings- og slukkeinnsats, uansett årstid. Dette innebærer blant annet at følgende må planlegges tidlig i prosessen:

- kjørbare adkomst og oppstillingsplasser for utrykningskjøretøyer
- vannforsyning til brannsløkking. Det må ikke forutsettes at tankbil skal dekke brannvesenets behov for slukkevann.

Trøndelag Brann- og redningstjeneste bemerker videre at:

- Tiltaket må ikke redusere vår tilgjengelighet og vannforsyning til andre bygg.
- Solcelleanlegg kan være et risikomoment og en utfordring for brannvesenet. Slike anlegg må derfor monteres på en slik måte at mannskapene kan gjøre en effektiv slukkeinnsats uten skade på personell. Det vises til NEK 400.

De branntekniske kravene kan påvirke vesentlige forhold som byggverkets plassering, planløsning og infrastruktur. Vi anbefaler derfor at tiltakshaver tidlig involverer et foretak med god kompetanse innenfor fagområdet brann, og at den branntekniske rådgiveren følger prosjektet helt til ferdigstillelse.

Forslagsstillers vurdering:

- *Tas til orientering. Planforslaget sikrer to adkomster for utrykningskjøretøy, samt tilstrekkelig plass til oppstilling. Illustrasjonsplanen viser foreslått plassering av brannhydranter i tråd med de krav som er gjeldende. VA -plan beskriver behov for slukkevann og vil legges til grunn for videre arbeider.*

Idrettsrådet i Trondheim, datert 31.10.22

Trondheim har generelt underdekning på idrettsarealer, så utnyttingsgraden av Tiller idrettspark må optimaliseres mest mulig ved tilrettelegging for bygging i kjeller og i høyden, samtidig med stort fokus på sambruksarealer for aktivitetene.

Det er svært viktig at planene ivaretar anlegg for en del mindre idretter som i dag ikke har tilbud eller har svært begrensede tilbud i kommunale anlegg. Etablering av «idrettens aktivitetshus» har derfor høy prioritet i planene. Det er her naturlig at Bokseklubben av 1930 og Tong-Ir Taekwondo, som i dag er inne i ikke så godt egnede arealer i Rostenhallen, blir prioritert inn i nye arealer i Tiller idrettspark.

Viser til vedlagt innspill fra Tiller IL med utførlig beskrivelse av egen aktivitet, utfordringer og anleggsbehov. Tiller IL skal være tett påkoblet i hele utviklingen av anlegget og ansees av idrettsrådet som en «superbruker» i hele prosessen med planlegging og utbygging av idrettsparken.

Planprogram

Idrettsrådet mener forslag til planprogram bør ha eget utredningspunkt «Idrett og fysisk aktivitet» selv om mulighetsstudien allerede ligger til grunn for arbeidet. Planarbeidet må også fange opp nye behov og nye trender.

Øvrige merknader

Reguleringsbestemmelsene må ivareta muligheten for etablering av bygningsmasse med mest mulig kjeller for å bygge flest mulig av anleggene som er foreslått i mulighetsstudien. Hvis det er mulig, bør det også reguleres med «kjeller» under (deler av) fotballbanen. Hvilke anlegg som evt må prioriteres ut av planene på grunn av begrenset areal, skal i prosessen avklares i tett dialog med idrettsrådet.

Det bør i første fase tilrettelegges for bygging av 11'er KG-bane sammen med ishaller, samt utrede muligheten for å utnytte ytterligere kjellerarealer til andre idretter, ref innspill fra Bokseklubben av 1930.

Det er ikke mulig å dekke alle innmeldte anleggsbehov for Tiller IL. Tiller IL sine anleggsbehov skal dekkes i størst mulig grad, men må i samråd med idrettsrådet vurderes opp mot andre behov som framkommer av mulighetsstudien og innkomne innspill til oppstart planarbeid.

Det må planlegges med stort nok fotavtrykk for mulig friidrettshall for å kunne arrangere UM og NM, ref vedlagt innspill til fra Sør-Trøndelag friidrettskrets.

Planarbeidet bør ivareta muligheten for god kobling / tilknytning til dagens skiløyper og framtidig skiløype til Vassfjellet som ligger i tilgrensende område til planen.

Forslagsstillers vurdering:

- Planprogram
*Innspill vedrørende planprogram tas til orientering.
Idrett og fysisk aktivitet er ikke et eget KU tema, og det ligger derfor inne som et tema som skal belyses i planen, under folkehelse og friluftsliv. Det er tydeliggjort i planprogrammet at også tema Idrett ligger under tema Folkehelse og friluftsliv.*
- Øvrige merknader
*Planen legger ikke konkrete krav eller føringer for hvilke idretter som skal inn, men det er en målsetning om at planen legger til rette for et allsidig og variert tilbud. Konkret ønske om aktiviteter og innhold i idrettsparken tas med videre til neste prosjektfase.
Reguleringsplanen tar ikke stilling til aktiviteter/innhold i ny bebyggelse utover at dette skal omfatte idrettsformål*
- *Tas til orientering. Det legges til rette for etablering av kjeller under ny bebyggelse.*

Bokseklubben, datert 07.10.22

Både B-30 (ca 300 medlemmer) og Tong-Ir Tae-Kwan-Do-klubb (ca 300 medlemmer) har vokst ut av sine lokaler i hhv Samfunnssalen i Rostenhallen og i kjelleren på Rosten skole.

Vi foreslår at reguleringsarbeidet for hele Tiller Idrettspark (Byggetrinn 1 og Byggetrinn 2) også klarlegger hvor dypt man kan starte å bygge. Det har under mulighetsstudiet vært nevnt at

Tillertomta er ei myr, og at store mengder med myr må fjernes og erstattes med andre masser. I så fall må det vel være mer bærekraftig å legge på kjelleretasjer under ishallene fremfor å fylle opp med stein/pukk-masser. Slik vi ser det vil dette gi gode, bærekraftige arealer til bruk for eksempelvis kampsportidrettene. Etablering av luftige kjelleretasjer må vurderes opp mot alternativkostnader for idretten/ kommunen (oppfylling av masser i bunn + bygging av tilsvarende arealer på andre tomter over grunnen). Når det ikke er tomter å oppdrive å bygge idrettsanlegg på bør vårt innspill vurderes seriøst.

Kampsportidrettene kan gjerne gå en eller flere etasjer ned, for å komme ned i lyse og fine, godt ventilerte lokaler. For boksingen sin del vil det være en stor fordel om slike lokaler også har takhøyde på ca. 4 meter slik at vi får montert opp podiumring.

Forslagsstillers vurdering

- *Tas til orientering. Det legges til rette for etablering av kjeller under ny bebyggelse.*
- *Konkret ønske om aktiviteter og innhold i idrettsparken tas med videre til neste prosjektfase. Reguleringsplanen tar ikke stilling til aktiviteter/innhold i ny bebyggelse utover at dette skal omfatte idrettsformål.*

Tiller Idrettslag, datert oktober 2022

I tidligere innspill til mulighetsstudien for Tiller idrettspark har vi skissert et behov i klubben for tre 11er-baner (to utendørs og en innendørs) for fotball, seks flerbruksflater for håndball, basketball og futsal og isflate for ishockey. I tillegg spilte vi inn behov for lager, areal til sosiale sammenkomster og møter samt skytebane. Hovedlinjene i dette innspillet er fortsatt gjeldende for idrettslaget vårt.

Vi kunne ønske oss at mer av tomten blir avsatt til flerbrukshall, men det må ikke gå på bekostning av isflater eller fotballbane. Det er også et stort behov for innendørs fotballhall i Trondheim. Derfor bør reguleringen legge til rette for at en slik hall kan etableres på Tiller.

Videre er det ønskelig at området rundt tomten tas med i planreguleringen slik at det kan bli mulig å komme seg inn på skisporet og turløyper direkte fra idrettsanlegget (undergang, bro eller evt sikker kryssing av veg.) Skiløypa i Tillermarka nær anlegget er i dag gjenngrodd. Det er ønskelig at traseen for skiløypa ryddes for ugress slik at den kan benyttes hele året. Det er også ønske om å få etablert en beachhåndballbane utendørs.

Skigruppa har behov for en garasje eller lignende til oppbevaring av utstyr (telt, aggregater, ski og skiutstyr til utlån mm). Ønsket er at dette skisseres inn i byggetrinn 1 i forbindelse med ishallen. Her er det også ønskelig med tilgang til en varmestue eller kjøkken for samlinger etter treningene, mulig dette kan være felles for flere idretter?

Forslagsstillers vurdering

- *Tas til orientering. Konkret ønske om aktiviteter og innhold i idrettsparken tas med videre til neste prosjektfase. Reguleringsplanen tar ikke stilling til aktiviteter/innhold i ny bebyggelse utover at dette skal omfatte idrettsformål.*
- *Varslet planavgrensning begrenser hvor stort planområdet vil bli.*

Tildra barnehage, datert 19.09.22

Tildra barnehage ønsker å kommentere følgende:

- Parkeringsplasser som bygges på anlegget. Bygges det ut for lite parkering kan dette medføre økt trafikk i området rundt barnehagen (ved bruk av gjesteparkering etc i Torvtaket).
- Vi erfarer slik dagens situasjon er, mye trafikk fra Tiller-ringen ut mot Ivar Skjånes veg, spesielt i rushtid. Økt trafikk i området bør føre til et lyskryss ut mot hovedveien Ivar Skjånes veg.

Forslagsstillers vurdering

- *Tas til orientering. Aktiviteter ved idrettsanlegget vil i hovedsak foregå etter barnehagens åpningstid. Det legges i hovedsak opp til parkering på egen grunn, samt at besøkende skal gå, sykle eller bruke kollektivtransport.*
- *Planforslaget legger ikke opp til økt trafikk i rush, da aktiviteter i hovedsak vil skje på ettermiddag etter rush og kveld, samt i helger.*

Friidretten v/Stein Kalstad, datert 07.10.22

Vi ber om at den blir prosjektert med 6 løpebaner med dosering. Det utgjør 4 m ekstra bredde og lengde på hallen og burde kunne tas inn i konseptet uten at det går ut over de fysiske begrensningene på tomten. Friidrettsforbundet stiller krav om 6 løpebaner for å få tildelt NM og UM.

Forslagsstillers vurdering

- *Tas til orientering. Konkret ønske om aktiviteter og innhold i idrettsparken tas med videre til neste prosjektfase. Reguleringsplanen tar ikke stilling til aktiviteter/innhold i ny bebyggelse utover at dette skal omfatte idrettsformål.*

Østre Rosten 84 A – G, Simonsen Vogt Wiig, datert 18.10.22

Denne uttalelsen gis på vegne av samtlige eiere/fremfestere av seksjonene i eiendommen Østre Rosten 84.

Behov for alternativt areal for plassering av virksomheten i Østre Rosten 84

I saksfremlegget av 10. juni 2022 om vurdering av tomtealternativ for eventuelt fremtidig karbonfangstanlegg i tilknytning til fjernvarmeanlegget på Tiller (arkivsak 22/14023) går det frem i siste avsnitt som følger: *Videre anbefaler Kommunedirektøren at Trondheim kommune kan kartlegge alternative tomter som eventuelt kan brukes av næringsvirksomheten som i dag er etablert på Østre Rosten 84.* Dette medfører at Østre Rosten 84 må eksproprieres dersom Statkraft Varme bestemmer seg for å bygge karbonfangstanlegget. Det foreslås utredes en løsning hvor det kan reguleres inn en erstatningstomt for Østre Rosten 84 i Planprogrammet for idrettstomta.

Det er en mulighet at en kan utvide arealet som var avsatt til karbonfangstanlegget inne på planområdet til et næringsareal. Et forretningsbygg vil være betydelig enklere å innpasse i området enn et karbonfangstanlegg. Dette gjelder både med hensyn til sikkerhetstiltak, trafikk og bygningsmessig utforming.

Forslagsstillers vurdering

- *Tas ikke til følge. Gjeldende KPA seter føringer for arealbruken på planområdet, og i tråd med dette reguleres området i sin helhet til idrettsformål. Mulig ekspropriering som følge av Statkraft Varme sine fremtidige planer omfattes ikke av denne reguleringsplanen, og må derfor håndteres i fremtidig reguleringsplan fra Statkraft Varme.*